

TANDHEELKUNDIGE POLITIEK.

Onder tandheelkundige politiek verstaan wij de richtlijnen, die gevolgd worden door de leidende personen in de tandheelkundige wereld, om in de velerlei kwesties van sociaal-tandheelkundigen aard een houvast te hebben in hun optreden naar buiten, of in andere woorden, de houding door de officieele tandheelkundige aangenomen in zaken, die niet alleen door tandheelkundigen worden beslist.

Nu leven wij in tijden, waarin toevalligerwijze tal van dergelijke kwesties aan de orde zijn en lijkt het de moeite waard eens na te gaan in hoeverre die tandheelkundige politiek blijk heeft gegeven van ruim inzicht en eenheid van lijn.

Wij zien dan momenteel aan de orde: Reorganisatie van het Onderwijs, Organisatie van het Ziekenfondswezen, Organisatie van een Militair-Tandheelkundigen Dienst, Organisatie van het Schooltandklinikwezen, bestrijding van de onbevoegde uitoefening van de tandheelkunst.

Men tracht het Onderwijs zoo te hervormen, dat meer aandacht geschonken wordt aan de medische vooropleiding, zonder de technische vorming in het gedrang te laten komen. De studie zal daardoor langer en moeilijker worden, welke nadelen ondergeschikt worden geacht aan het groote voordeel van het verkrijgen van tandartsen, die tegen de moeilijkheden van de vraagstukken der toekomst opgewassen zullen zijn.

Dat een dergelijke reorganisatie het aantal tandartsen in de toekomst zal verminderen is in strijd met de ervaring, dat tot-

nogtoe een verzwaring van de studie steeds heeft medegebracht een vermeerdering van het aantal studenten.

Een andere vraag is of er in de toekomst inderdaad plaats zal zijn voor een zoo groot aantal tandartsen, als zich thans laat voorzien dat er komen zullen.

Hier komen we dan op het terrein van de Organisatie van het Ziekenfondswezen, en tegenover het tekort aan tandheekkundige hulp dat er momenteel zou zijn, wanneer het Ontwerp Ziekteverzorging tot wet zou zijn verheven, staat de vraag of er niet een teveel zal zijn, wanneer na jaren de gevolgen van de toepassing van een behoorlijke mondhygiëne zich zullen doen gevoelen in een verminderde behoefte aan tandheekkundige hulp.

Dit zijn echter vragen, die zoo problematiek zijn, dat niet een persoonlijk inzicht als maatstaf mag dienen voor de thans te nemen maatregelen.

Ten opzichte van het Ziekenfondswezen staat vast, dat aan de overgrootste meerderheid van het Nederlandsche volk momenteel in het geheel geen tandheekkundige hulp verleend wordt, zeer ten nadeele van volksgezondheid en volkswelvaart. (Zie hiervoor Rapport Engelsche Staatscommissie T. v. T. 1919).

Niemand kan de illusie hebben dat dit door welke wet ook, op slag kan worden veranderd, maar wèl kan men bereiken, dat er in ieder geval deskundige hulp zal zijn, in plaats van in het geheel geen hulp en wat het volledige van die hulp aangaat, zal dan de toestand met het jaar steeds beter worden.

Het belang van een behoorlijke mondverzorging als factor voor de volksgezondheid wordt thans, ook door leeken, in die mate beseft, dat er ongetwijfeld in afzienbaren tijd rekening mee zou gehouden worden.

Hielden de tandheekkundigen zich, uit kleine politiek, uit de overweging dat zij er nog geen onmiddellijk *persoonlijk* belang bij hadden, er buiten, dan zou men binnenkort eenvoudig over ons, maar zonder ons de maatregelen treffen, die noodig en nuttig zouden worden geacht.

Juist waar wij totnutoe weinig of geen persoonlijk belang hebben bij een regeling van het fondswezen, kan men onze meening als objectief aanvaarden en is onze positie een onbaatzuchtige, dus sterke!

Voor de Militair-tandheeskundige hulp geldt mutatis mutandis hetzelfde, ook daar is *goede* hulp eerst mogelijk, wanneer de militair als kind reeds is behandeld, maar is het toch gewenscht de chaos van thans te vervangen door een regeling waar in ieder geval tandheeskundigen raad en bijstand te verkrijgen is voor den dienstplichtige en afdoende hulp voor den beroepsmilitair.

De groote factor blijft de behandeling van het kind en daarom gaat dan ook de groote aandacht naar te stichten school-tandklinieken, en zien wij het verheugend verschijnsel, dat voor dit nuttige instituut de belangstelling langzaam maar zeker wakker wordt, mede door de propaganda de laatste jaren in woord en daad gemaakt.

Wij zien dus een innige samenhang: verbetering van onderwijs, vermeerdering van het aantal tandartsen, hulp aan on- en minvermogenen.

En hiermede gaat gepaard, den strijd tegen mishandeling van deze laatste groep door onbevoegden, een strijd die eigenlijk reeds is uitgestreden, sinds rechterlijk is uitgemaakt dat de practiseerende kunstgebittenmakers strafbaar zijn voor de wet en de kwestie dus neerkomt op het doen vervolgen van enkele door het land verspreide kwakzalvers.

De rechten, die dezen zich willen zien toegekend, zijn te absurd om er tijd en papier aan te vermorsen; het in het leven roepen van een klasse halfbevoegden op technisch gebied heeft, behoudens de onmogelijkheid van een behoorlijke opleiding, niet den minsten zin tot voorkoming van een tekort aan tandheeskundige hulp, omdat er op het gebied van de tandtechnische hulp zeker niet van een tekort kan worden gesproken. Dit is alleen te voorzien voor de conserveerende tandheeskunde en hier is het wellicht mogelijk die hulp te verschaffen door het aanstellen van tandheeskundig geschoolde

verpleegsters, die de tandartsen van een deel van het werk kunnen ontlasten. Deze kwestie is belangrijk genoeg om een volgend maal nader onder de oogen te worden gezien.

Wij hebben met het bovenstaande willen betoogen, dat de vaste lijn in de tandheelkundige politiek er inderdaad is, dat de gunstige gevolgen daarvan zich reeds doen gevoelen, (o.m. door het feit, dat de Minister van Arbeid den voorzitter van onze Maatschappij benoemd heeft tot lid van den gezondheidsraad, waar hij ongetwijfeld veel nuttig werk zal kunnen doen) en dat de sociaal-tandheelkundige kwesties niet meer aan de aandacht van de professie kunnen ontsnappen!

N.